

Čís. 8998.

Prodatel nemůže s úspěchem vytýkati kupiteli, že propásl příležitost k příznivějšímu krycímu nákupu zboží, pakliže sám neoznámil kupiteli lepší (rychlejší) nákupní pramen, než volil kupitel.

Kupitel není povinen prokazovati, že měl potřebu se kryti, že měl možnost vyrobené zboží v plné ceně dále prodati; stačí, že zboží, jež zamýšlel vyrobiti, jest prodatelným.

(Rozh. ze dne 29. května 1929, Rv I 1333/28.)

Proti žalobě o zaplacení kupní ceny za dodanou vlnu, namítl žalovaný kupitel mimo jiné započtením vzájemnou pohledávku na náhradu škody, ježto si pro opožděné dodání vlny musel opatřiti náhradní koupí vlnu dražší. Tato vzájemná pohledávka žalovaného byla uznána procesním soudem prvního stolu po právu. Odvolací soud k odvolání žalobce v tom směru napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání.

Důvody:

Nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) spatřuje žaloba v tom, že prý žalovaná strana, uzavřevši 3. listopadu 1925 krycí koupi s firmou M. a přistouпивši při tom dne 8. listopadu 1925 na dodací lhůtu šestinedělní, ač potřebovala spornou vlnu pro vojenskou dodávku, jež se měla státi do 31. prosince 1925, dopustila se prý hrubé nedbalosti, zanedbavši péči řádného obchodníka, ana si prý mohla, jakž plyne ze znaleckého posudku, opatřiti potřebnou vlnu kdykoliv odjinud za cenu ujednanou se žalobkyní k dodání promptnímu, jakmile z dopisu žalobkyně ze dne 30. října 1925 zvěděla, že žalobkyně vlnu na úvěr nedodá. Leč žalující firma přehlíží, že žalovaná strana měla podle čl. 355 obch. zák. právo buď trvati na splnění smlouvy a na náhradě škody pro plnění opožděné neb žádati náhradu škody na místě splnění smlouvy, nebo posléze od smlouvy ustoupiti. Rozhodla-li se pro prvou možnost a trvala na dodatečném splnění smlouvy s právem žádati náhradu škody pro splnění opožděné, nelze jí právem vyčítati, že nepoužila druhé možnosti. Žalující firma nemůže jako prodatelka zboží vytýkati s úspěchem kupitelce, že propásla příležitost k příznivějšímu krycímu nákupu zboží (s kratší dodací lhůtou), ana sama kupitelce neoznámila lepší (rychlejší) nákupní pramen, než tato volila (firmu M.). Kupitelka nebyla povinna konati šetření, kde a jak by zboží koupila nejvýhodněji, stačí, že jednala jako řádný obchodník obrátivši se na svého stálého osvědčeného dodavatele firmu M., o němž věděla, že jí zboží v umluvený čas dodá. Nestala-li se tato dodávka dříve, než 31. prosince 1925 a vznikla-li tím žalované škoda, zavinila to žalobkyně sama, která právě nesplnila včas smlouvu dodávací se žalovanou, podle níž měla prodanou vlnu dodati v druhé polovici října 1925, a nemůže nyní následky svého protismluv-

ního jednání převalovati na žalovanou firmu, jak již správně uvedl odvolací soud. Jest zde tudíž příčinná spojitost mezi škodou žalované a protismluvním jednáním žalobkyně. Rovněž není kupitelka povinna prokázovati, že měla potřebu se krýti, že měla možnost vyrobené zboží v plné ceně prodati, stačí, že zboží, jež vyrobiti zamýšlela, jest prodatelným, neboť může příležitost k prodeji zboží čekati každým okamžikem a nemusí žalobkyni dokazovati zájem na opatření si zboží krycí koupi.

Čís. 8999.

Při nabytí dědictvím neplatí zásada § 1500 obč. zák. o nabytí v důvěře ve veřejné knihy.

(Rozh. ze dne 29. května 1929, Rv I 1617/28.)

Žaloba o zaplacení peněžitě pohledávky byla zamítnuta oběma nižšími soudy v podstatě proto, že žalobcův předchůdce Alfred W. neměl již nároku na zaplacení pohledávky, poněvadž byla zaplacená zůstavitelce Anně W-ové, jejímž dědicem byl Alfred W.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolatel, prováděje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., shledává nesprávné právní posouzení věci v tom, že odvolací soud nevyslovil, že Alfréd W. nabyl pohledávky své zesnulé manželky Anny W-ové bez ohledu na to, zda věděl, že jest zaplacená, protože byla na něho na dědice knihovně převedena pravoplatným usnesením okresního soudu ze dne 7. dubna 1926, proti němuž žalovaný nepodal rekurs. Ale usnesení knihovního soudu nezjednálo mu více práv než měla zůstavitelka. Byla-li na něho jako na dědice knihovně převedena zůstavitelčina pohledávka, které již nebylo, protože byla zaplacená, může mu dlužník toto zaplacení namítnouti. Pro nabytí dědictví neplatí zásada § 1500 obč. zák. o nabytí následkem důvěry v knihu veřejnou. Zásada ta platí jen pro nabytí práv jednáním mezi živými singulární sukcessí. Účelem ústavu ochrany důvěry ve veřejnou knihu jest, by byl chráněn ten, kdo věře v knihovní stav, v důvěře v něj učiní právní jednání s někým, by nebyl zkrácen a nebyl zklamán následkem nesprávnosti knihovního vkladu ve své důvěře. Pro nabytí při dědické posloupnosti účel zákona nedopadá. Dědic nenabývá zůstavitelových práv, jednáje v důvěře v knihu veřejnou, nečiní nabývací právní jednání s někým na základě této důvěry a nabytí neuskutečňuje se knihovním převodem a singulární sukcessí, jak předpokládá § 1500 obč. zák., nýbrž již odevzdáním pozůstalosti (§§ 819, 797 a 547 obč. zák.). Srov. Randa, Vlastnictví § 33, Unger II. 435, rozh. čís. 2904, 1779, 843 Gl. Ung.).